

עבודת השם

פרשת "אמור"

להישאר בקדושתו על מנת לשרת במקדש, אינו יכול להיטמא לגוף האדם שמת. מה שאין כן צדיק שהצליח בחייו לקדש את גופו ולהעלותו לדרגה רוחנית גבוהה כמו הנשמה, אזי גם כנפשו גופו נשאר קדוש, מבחינת צדיקים במיתתם הם חיים. לכן צדיק שנפטר אינו נחשב למת, ואזי אין טומאה, ואומר אליהו הנביא לרבי יהושע הגרסי, שלמרות הכהונה מותר לו להיטמא לצדיק, לרבי עקיבא. (אור חדש)

הגאון רבי שאול הכהן זצ"ל מג'רבא, זכה לשני שולחנות: תורה וגדולה במקום אחד, עשיר גדול היה וגומל חסדים. הוא היה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה. מכיון שעמד בניסיון העושר, נסוהו מן השמים גם בניסיון העוני, ואמנם באחת השנים נהפך עליו הגלגל והוא איבד את כל רכושו ונהפך לאדם עני. בני ג'רבא זכרו את ידו הרחבה, והוקירו את גאונותו וגדלותו בתורה, והחליטו שעליהם לתמוך בו ברווחה כדי שיוכל לשבת במנוחה ללמוד תורה ולעבוד את ה'. אולם בתוך הקהילה היו ומספר אנשים קמצנים וחסרי לב והם התסיסו סביבם אנשים וכל הקבוצה טענה כי אין הקהילה חייבת בפרנסת הרב יותר משאר העניים. שמעו את טענותיהם רבני טוניס והם החליטו לשכנעם לטובת רבי שאול, הם הזהירו את הכול לנהוג כבוד ברבי שאול ולהכיר לו טובה על פעלו הרב לרווחת הקהילה אך המתסיסים לא נרגעו ולא שקטו והמשיכו בטענתם כי הרי הוא נתמך בדיוק כמו כל אחד עני שבקהילה ולא יותר מכך.

באחד הימים ישב רבי שאול בראש אספת נכבדי הקהל שדנו בנושאים שונים לצרכי הקהילה והנה קם אחד מהמתנגדים לרב, אחד מראשי המתסיסים את הקהל נגדו והחל קבל עם ועדה להתסיס נגדו במילים בוטות ולהשמיצו ברבים. קם רבי שאול, שכהן היה, ואמר: "אבקש מכל הכוהנים הנמצאים כאן, שיצאו יחד עמי". כל הנוכחים, תמחו לבקשתו, אך שמעו לדבריו קמו הכוהנים שנכחו במקום ויצאו מהחדר כשרבי שאול עמם, והנה כאשר יצא האחרון שבהם נשמעה חבטה עזה מכוון האדם שהשמיץ והוא נפל ארצה ומת! הבינו כל הנוכחים שהתקיים כאן מאמר חכמינו זיכרונם לברכה (ברכות י"ט) שהקדוש ברוך הוא תובע את עלבוננו של החכם. ורבי שאול שידע כי גורלו של המשמיץ, המתסיס נגדו נחרץ, מנע את הכוהנים שהיו נוכחים במקום מלהיטמא באהל מת. נזהרו הכול מיני אז בכבודו ונהנו מעצתו וברכתו. (619 סיפורים על תרי"ג).

"והכהן הגדול מאחיו אשר יצק על-ראשו שמן המשחה,"
(אמור כא"י) והעניין יובן על פי המסופר בתלמוד: אחאב בן קוליה וצדקיהו בן מעשיה ה' נביאי שקר, והלכו לבתו של

"ויאמר ה' אלימשה, אמר אליהם בני אהרן ואמרתי אליהם, לנפש לא יטמא בעמיו." (אמור כא"י) כך אמרו בירושלמי (נויר ג, א) על הכתוב: "לא יטמא בעמיו להחלו" (ויקרא אמור כא, ד), "בעמיו" אינו מטמא, אבל נטמא הוא למת מצוה (מפרש ה"קרבן העדה): לא יטמא בזמן שהמת בתוך עמיו, שיש לו קורבין, שאינו מת מצוה. ויש לומר: "להחלו" להחלו אינו מטמא, אבל יטמא הוא על מת מצוה (מפרש ה"קרבן העדה): טומאה שהיא לו חולין וזר, שאין זה כבודו שיטמא למת. אבל מטמא הוא למת מצוה שאין לו בזה שום חילול, ע"כ). וכן אמרו בתלמוד בבלי (נויר מח ע"ב). ונשאלת השאלה: מדוע לא דורשים הן בבלי והן בירושלמי שכהן יכול להיטמא גם לצדיק, כמובא במדרש אגדה? (הרמב"ם ה"ל אבל פרק ג הלכה י) מוסיף גם נשיא שמת, הכהן מיטמא לו, על פי הירושלמי (סו), שעשו דין נשיא שמת כדין מת מצוה).

אך הטעם שהתורה נתנה איסורי טומאה לכהן הוא כדי שיחיה חיי קדושה, מפני שהכוהנים משרתים במקדש. ואכן אחד ההבדלים בין כהן לכוהנת נאמר במשנה (פסטה כג ע"א): כוהנת מטמאה למתים, ואין כהן מטמא למתים, ובגמרא (סו ע"ב) אמרו: מאי טעמא? שנאמר: "אמור אל הכוהנים בני אהרן" (ויקרא, אמור כא, א), "בני אהרן" ולא בנות אהרן, ע"כ. איסור טומאה אצל כהנים נובע מהצורך לשרת בקודש. מעשה הקורבנות מסמל את החיבור בין העולם הזה והעולם הבא, על ידי שלוקחים קרבן שהוא גשמי, ומעלים אותו למעלה לדרגה רוחנית, ונהיה קדשי שמים. וזה כדוגמת האדם החי, המסמל גם כן את החיבור בין העולם התחתון לעולם העליון, גופו הוא מהתחתונים ונשמתו היא מהעליונים. אך ברגע שהם נפרדים ונשמתו חוזרת למעלה, נוצרת המיתה אשר מביאה לטומאה גוף בלא נשמה אשר הגיע מן התחתונים הוא דבר טמא. ולכן, הכהן שצריך

19:02	כניסת השבת
20:05	צאת השבת
19:24	שקיעה
20:36	ר. תם
5:55	הנץ

הפטרה: "הפוחתים הללוים"

נבוכדנצר. אחאב אמר לה: "כה אמר ה' השמע אל צדקיהו (למעשה זימה), וצדקיהו אמר לה: "כה אמר ה' השמע אל אחאב". הלכה הבת וסיפרה זאת לאביה נבוכדנצר. אמר לה אביה: אלוהיהם של אלו שונא זימה הוא, ולכן כאשר הם יבואו אליך תשלחי אותם אלי, וכן היה ששלחה אותם לאביה. כשבאו לנבוכדנצר שאל אותם: מי אמר לכם זאת? אמרו לו: הקדוש ברוך הוא. אמר להם נבוכדנצר: והרי אני שאלתי את חנניה מישאל ועזריה, ואמרו לי שיש איסור בדבר. אמרו לו אחאב וצדקיהו: אנחנו גם נביאים כמותם, להם לא נתגלתה נבואה זאת, ולנו כן נתגלתה. אמר להם נבוכדנצר: חנניה מישאל ועזריה הם בדוקים אצלי שהם כשרים, שנודקו לכבשן האש ויצאו חיים, ולכן רוצה אני לבדוק גם אתכם באש. כשראו שנכנסו למכודת אמרו לו: הם שלשה צדיקים, ואנו רק שני צדיקים. אמר להם: תבחרו לכם אדם שלישי שיכנס עמכם לכבשן האש, נתנו עיניהם ביהושע בן יהוידק הכהן הגדול, כי חשבו שמכיוון שהוא צדיק, אזי הם גם ינצלו בזכותו. מיד יצאה פקודה מהמלך להשליך את יהושע ואת שניהם לכבשן האש. הם נקלו

ונשרפו מיד, ואילו יהושע נשאר חי וקיים, אולם נחרכו-בגדי. לאחר שיצא יהושע מכבשן האש, אמר לו נבוכדנצר: יודע אני בך שאתה צדיק, אבל ברצוני לדעת מדוע אצל חנניה מישאל ועזריה, בגדיהם לא נחרכו מהאש, ואילו בגדיך נחרכו? השיב לו יהושע: הם היו שלשה אבל אני הייתי לבדי, שאל אותם נבוכדנצר: והרי גם אברהם היה יחיד וניצל מכבשן האש? השיב לו יהושע: אצל אברהם לא היו רשעים אתו, ולכן לא ניתנה רשות לאש לשרוף, מה שאין כן אצלי שהייתי עם שני רשעים ניתנה רשות לאש לשרוף, ולכן נחרכו בגדי.

ומסיימת הגמרא, שתשובה זו הייתה רק בשביל נבוכדנצר, אבל האמת היא שיהושע נענש, כיון שהיו בניו נושאים נשים שאינן הגונות לכהונה ולא מחה בהם. וזהו שכתוב (זכריה ג', ג-ד): "יהושע היה לבוש בגדים צואיים ועומד לפני המלאך. ויען ויאמר אל העומדים לפניו לאמור הסירו הבגדים הצואיים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עוונך והלבש אותך מחלצות וכי דרכו של יהושע ללבוש בגדים צואיים? אלא מלמד שהיו בניו נושאים נשים שאינן הגונות לכהונה ולא מחה בהן (סנהדרין צ"ג).

סיפור בהמשכים "צמו בשמחה" חלק ב

ציצור: הבשורה הקשה נפלה על ראשי החסידים כרעם ביום בהיר. דבר מאסרו של אדמו"ר הזקן, רבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל התניא והשולחן-ערוך, בעקבות הלשנה כוזבת - אבל גדול לחסידים, צום ובכי. אחד מהם, ר' יחזקאל, לא היה יכול לשאת את כאבו. והנה הוא חולם חלום. רבי מנחם-מענדל מוויטבסק הופיע בחלומו של ר' יחזקאל, ואמר לו: **המשך:** "מכיוון שבתחילת דרכך כחסידי היית מהקשורים אלי, הנני רוצה לספר לך מהנעשה בעולם העליון. "הלוא יודע אתה כי זה ליל הילולת רבנו המגיד. על-פי הסדר בעולם העליון, בכל יום הילולא באות כל הנשמות להיכלו של בעל ההילולא, והוא אומר דברי תורה לפני כולם. גם הלילה באו הנשמות, ובהן נשמות הצדיקים הגדולים, להיכל המגיד". רבי מנחם-מענדל מוויטבסק תיאר בחלום את הסדר שבו ישבו הצדיקים בהיכל, באומרו: "לימינו של המגיד ישב הבעל-שם-טוב, לשמאלו ישב האריז"ל, וכן הלאה. המגיד אמר דברי תורה וחסידות, וכשסיים פרץ בבכי וקרא: 'תלמידי רבי זלמן נמצא בצרה, וכל החסידות בסכנה. אנא מכם, עוררו עליו רחמים'. תיכף נעשה רעש גדול בשמים, ונשמת רבי, שמעון בר-יוחאי הופיעה ובאה. רשב"י הושיב מיד דין, ונפסק כי אדמו"ר הזקן יצא היום לחופשי". ר' יחזקאל התעורר בבהלה. החלום הותיר עליו רושם עז והוא זכר כל פרט. בהתרגשות רבה מיהר אל חבריו וסיפר להם את דבר החלום. החסידים ידעו כי גילוי שכזה מהעולם העליון, לא כל אדם זוכה לו. רק יחיד-סגולה, אשר התקשרותם בצדיק היא בעצם נפשם, בהבינם כי זכו להתבשר בדרך שמימית מופלאה, בהבינם כי לא בכדי זכה לגילוי כזה. ואכן, חסידי סטרדוב קיבלו את הדברים כפשוטם והאמינו כי החלום שחלם חברים אינו חלום פשוט כלל וכי בוודאי הרבי שוחרר. עם זה החליטו להוסיף להתענות מדי יום ביומו, כפי החלטתם מאז, עד שתגיע הבשורה לאוזניהם גם בדרכי הטבע המקובלות. אך שמחתם הייתה גדולה, בהבינם כי זכו להתבשר בדרך שמימית מופלאה על שחרורו וגאולתו של הרבי מהמאסר ביום זה. מכיוון שכך, החליטו כי ימשיכו את התעניות מתוך שמחה וחגיגות, ולא כפי שנהגו עד עתה. בימים ההם, כשלא היו טלפונים וכלי-תקשורת מהירים, הועברו הידיעות באמצעות שליחים, ולעיתים עבר זמן רב עד שיידיעה הגיעה ממקום אחד למשנהו. לכן הבשורה על שחרורו של אדמו"ר הזקן לא הגיעה לקהילת החסידים בסטראדוב אלא כעבור שבוע ימים! אולם אז נודע כי אכן באותו יום ממש, ב"ט בכסלו, שבו חלם החסיד את החלום, יצא אדמו"ר הזקן לחופשי. **סוף!**

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ה.

פנית ההלכות "מלאכת קוצר"

ה. תלישת פירות מן המחובר אפילו בפה, היא תולדת קוצר, ומדברי רש"י (סוכה לז:) משמע שהיא אסורה מן התורה. וכן נראה מדברי הרמב"ם. אבל מדברי התוספתא משמע שתלישה בפה הוי מדרבנן, וכן משמע בשו"ת מהר"ח אור זרוע (סי' קפח וקצט) וכן כתבו כמה אחרונים. ועל כל פנים לכולי עלמא הדבר אסור לעשותו בשבת. ולכן המטיילים בגנות ופרדסים בשבת, ואוכלים בפיהם פירות מהמחובר, יש לגעור בהם, אף שתלישת הפרי נעשית בשינוי. ואמנם אם צריכים לתלוש מן המחובר לחולה שיש בו סכנה, אין צריך לשנות ולתלוש בפה, אלא תולש כדרכו, כיון שהוא לצורך פקוח נפש. אבל לצורך יולדת כל כמה דאפשר לשנויי משינין. ולצורך חולה שאין בו סכנה אין להתיר על ידי תלישה בפה. (ילקוט יוסף שבת ה עמ' יג, ועמ' שעז)

ו. הדס המחובר לקרקע מותר להריח בו בשבת. ואף מותר לאחוז בהדס בידו כדי להריח בו, ואין בזה איסור טלטול מוקצה. ובלבד שיזהר שלא יתלוש ממנו. אבל אתרוג ותפוח וכל דבר הראוי לאכילה, אסור להריח בו במחובר, שמא יקצוץ אותו ולאכלו. (ילקוט יוסף שבת ה עמוד יד)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווג וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat_ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"